

รอยโรคของเหงือกที่ไม่ได้เกิดจากคราบจุลินทรีย์

สุพานี ธนาคุณ*

บทคัดย่อ

โรคเหงือกอักเสบที่เกิดจากคราบจุลินทรีย์เป็นโรคเหงือกที่พบได้บ่อย อย่างไรก็ตามยังมีความผิดปกติของเหงือกอีกหลายแบบที่ไม่ได้มีสาเหตุจากคราบจุลินทรีย์ซึ่งอาจทำให้ผู้ป่วยมีอาการเจ็บปวดหรือแสบร้อนและมาพบปริทันตทันตแพทย์เพื่อรักษาอาการเหล่านั้น บทความนี้ได้รวบรวมสาเหตุของการเกิดรอยโรคที่เหงือก ลักษณะทางคลินิก การวินิจฉัย เพื่อให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความผิดปกติของเหงือกที่อาจพบได้นอกเหนือไปจากเหงือกอักเสบที่เกิดจากคราบจุลินทรีย์ ได้แก่ โรคเหงือกที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ไวรัส รา สภาพทางระบบ และภัยอันตรายเฉพาะที่ รอยโรคเหล่านี้อาจเกิดในช่องปากเพียงตำแหน่งเดียว หรือเกิดนำมาก่อนหรือพบร่วมกับรอยโรคที่ตำแหน่งอื่น ๆ ในร่างกาย เช่น ผิวหนัง ตา การซักประวัติทางการแพทย์ ประวัติทางทันตกรรม การตรวจในและนอกช่องปาก การตรวจทางห้องปฏิบัติการเพิ่มเติมในกรณีที่เป็น เพื่อให้การวินิจฉัยเบื้องต้นที่ถูกต้อง นำมาเพื่อการรักษาหรือส่งต่อผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการบรรเทาอาการเจ็บปวดของผู้ป่วย ป้องกันการลุกลามของโรคไม่ให้เพิ่มมากขึ้นต่อไป

* ภาควิชาเวชศาสตร์ช่องปาก คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล กรุงเทพฯ

Non plaque-induced gingival lesions

Supanee Thanakun*

Abstract

Although plaque-induced gingivitis is the most common type of gingival diseases, non plaque-induced gingival lesions often present characteristic clinical features such as burning sensation or pain, leading to a search for immediate treatment from the dentist/periodontist. This article presents a review of the non plaque-induced gingival lesions, focusing on their etiology, clinical manifestation, diagnosis and treatment. Such form of gingival lesions may confine only to the mouth or progress into other body areas such as skin or eyes. The medical and dental history, intra-and extra-oral examination, supplementary laboratory investigation are the important tools for definite diagnosis. The knowledge about non plaque-induced gingival lesions helps the dentist or periodontist to better diagnose gingival diseases and perform proper treatment or resulting in patient pain relief and further severe disease prevention.

Key words: Non plaque-induced, gingival lesions

* Department of Oral Medicine, Faculty of Dentistry, Mahidol University, Bangkok.